

Bibliotheek voor zelfstudie

De strijd voor nationale zelfstandigheid Inleiding tot de studie van het Nationale vraagstuk

www.MinisterieVanPropaganda.org

BIBLIOTHEEK

VOOR ZELFSTUDIE

DE STRIJD VOOR NATIONALE ZELFSTANDIGHEID

INLEIDING

TOT DE STUDIE

VAN HET

NATIONALE VRAAGSTUK

**Inleiding tot de studie
van het
Nationale vraagstuk**

De vrede en de strijd tegen de Amerikaanse overheersing, dat zijn de vraagstukken, die in deze tijd de politiek van de partijen en van de volkeren beheersen.

Het standpunt ten opzichte van deze vraagstukken is bepalend voor het nationale of anti-nationale karakter van de politieke partijen.

Op basis van de strijd voor de vrede en de nationale zelfstandigheid moet de arbeidersbeweging met aan het hoofd de communistische partij, de politieke vraagstukken met inbegrip van het nationale vraagstuk bezien.

De strijd tegen de Amerikaanse overheersing, het verwerven van de nationale zelfstandigheid, dát is de naastbijliggende taak van de communisten, de arbeidersbeweging en de democratische krachten.

Het Amerikaanse imperialisme is de voornaamste drijvende kracht van een oorlog tegen de socialistische Sowjet-Unie. Het is de voornaamste hinderpaal voor de vooruitgang der volkeren en het is het voornaamste steun punt voor de meest reactionaire machten in de kapitalistische wereld.

Zoals Marx en Engels in 1848 de strijd tegen de toenmaals sterkste, reactionaire macht in Europa, het feodale Rusland, als de eerste schakel in de actie van de proletarische partij

beschouwden, als de onmisbare voorwaarde om het strijdperk voor het socialisme te kunnen binnentreden, — en zoals Lenin en Stalin aan de Russische arbeidersbeweging de omverwerping van het Tsarisme als naaste taak stelden — zo plaatst de huidige situatie de strijd tegen de Amerikaanse overheersing, zowel internationaal als nationaal, op de dagorder.

Voor de volle ontplooiing van deze strijd voor vrede en nationale zelfstandigheid is kennis nodig.

Kennis, om de leugenachtigheid en de demagogie van de Amerikaanse politiek te doorzien.

Want het is een kenmerk van de huidige Amerikaanse politiek, dat zij de leugenachtigheid en misleiding ten top voert. Het Amerikaanse imperialisme spreekt over de verdediging van de democratie, maar in werkelijkheid wordt de democratie in Amerika zowel als in de landen, waarop het zijn invloed uit oefent, om hals gebracht.

Het spreekt over de noodzakelijkheid zich te bewapenen om de vrijheid der naties te handhaven, maar in werkelijkheid onderdrukt het Amerikaanse imperialisme de on der zijn invloed staande naties meer en meer.

Het Amerikaanse imperialisme spreekt over de noodzakelijkheid de vrede te behouden door een politiek van kracht, maar in

werkelijkheid bereidt het zich voor ten oorlog.

Deze demagogie en misleiding spruit voort uit het feit, dat het in de huidige tijd niet mogelijk is politiek te maken zonder aanhang onder de massa.

Kennis en inzicht zijn ook nodig, niet alleen om de buitenlandse vijand te ontmaskeren, maar eveneens om zijn steunpunten in het binnenland, zoals de rechtse P.v.d.A.-leiding, doeltreffend te kunnen bestrijden. Deze leiding propageert de Amerikaanse gedachten in ons land, ze voert een grootse propagandacampagne om de opvattingen van nationale zelfstandigheid te ondermijnen. Zij propageert, dat de soevereiniteit der naties een verouderd begrip is en dat de Europese landen moeten opgaan in een zogenaamde Europese federatie.

De P.v.d.A. spant alle krachten in om ons volk het zogenaamde E.D.G.-verdrag op te leggen. Dit E.D.G.-verdrag betekent, dat het Nederlandse volk en zijn leger worden uitgeleverd en ondergeschikt gemaakt aan de Duitse nazi's en dat betekent het formeren van een agressieve oorlogsmacht, gericht tegen de Sowjet-Unie en de volksdemocratische landen en in het bijzonder tegen de democratische, vredelievende krachten in de West-Europese landen.

Daarom is in de huidige periode de strijd

voor de vrede onafscheidelijk verbonden met de strijd voor de nationale onafhankelijkheid.

Men zou de vraag kunnen stellen of het vraagstuk van de nationale zelfstandigheid nu een tijdelijk actueel vraagstuk voor de arbeidersbeweging is. Het antwoord daarop moet luiden: Neen.

Vanaf het ontstaan van het wetenschappelijk socialisme hebben de grondleggers van het marxisme, Marx en Engels, zich er reeds mee bezig gehouden en Lenin en Stalin hebben deze theorie verder ontwikkeld en verrijkt.

Het Marxisme en het nationale vraagstuk.

Stalin's werk: „Het marxisme en het nationale vraagstuk" was een uiterst belangrijke bijdrage van het bolsjewisme, inzake het nationale vraagstuk, in het internationale tijdperk vóór de eerste wereldoorlog.

Dit werk gaf de theorie en de programmatische verklaring van het bolsjewisme op het gebied van het nationale vraagstuk.

Scherp en krachtig werden in dit werk twee methodes, twee programma's en twee wereldbeschouwingen inzake het nationale vraagstuk tegenover elkaar gesteld: die van de Tweede Internationale en die van het Leninisme.

Tezamen met Lenin verpletterde Stalin de opportunistische opvattingen en dogma's der

Tweede Internationale, inzake het nationale vraagstuk. Het marxistische programma op het gebied van het nationale vraagstuk is door Lenin en Stalin uitgewerkt. Stalin gaf in zijn werk de marxistische theorie van de natie. Hij formuleerde de grondslagen van de bolsjewistische wijze om tot de oplossing van het nationale vraagstuk te komen (de eis in het tijdperk van het imperialisme het nationale vraagstuk te beschouwen als een deel van het algemene vraagstuk van de revolutie en in onverbreekelijk verband met de gehele internationale situatie) en motiveerde het bolsjewistische principe van de internationale aaneensluiting van de arbeiders.

Een schitterende bevestiging van de juistheid van de theorie van Lenin en Stalin van het nationale vraagstuk vinden we in de volgende passage uit de biografie over kameraad Stalin:

„Een van de voornaamste bronnen van de kracht der Sowjet-Unie" zei kameraad Stalin, „is de vriendschap tussen de volken van ons land, die alle moeilijkheden en beproevingen van de oorlog heeft doorstaan en in de gemeenschappelijke strijd van alle Sowjet-mensen tegen de fascistische indringers nog meer is gestaald. De grote en onverwoestbare vriendschap tussen de volken van ons land is tot stand gekomen op de stevige grondslag van de

leninistische-stalinistische nationale politiek en is een in de geschiedenis der mensheid ongekend voorbeeld van een rechtvaardige oplossing van het nationale vraagstuk. De Hitleriaanse ideologie van het beestachtige nationalisme van de rassenhaat bleek overwonnen door de Sowjet-ideologie van de rechtsgelijkheid van alle rassen en naties, door de ideologie van de vriendschap tussen de volken. Het Sowjet-volk heeft Hitler-Duitsland niet alleen in militair en economisch opzicht overwonnen, het heeft de Duitsers ook moreel en politiek de nederlaag toegebracht". (*Stalin Biografie blz. 193 — uitg. Pegasus*).

II

„Geen volk kan vrij zijn, dat een ander volk onderdrukt". (Marx)

De overgang van het feodalisme naar het kapitalisme bracht ook de aaneensluiting van de mensen tot naties met zich mee. Tegelijkertijd bracht deze vorming tot naties allerlei problemen naar voren, die samenhangen met de ontwikkeling van het kapitalisme. Daar waar het kapitalisme zich eerder ontwikkelde dan in andere delen van de wereld, ontstonden eerder de naties.

Deze eerder gevestigde naties waren de later ontwikkelden voor en stonden hun vorming en ontwikkeling in de weg.

Stalin schrijft hierover in zijn boek: „Het nationale en koloniale vraagstuk" (blz. 16) :

„Maar de tot zelfstandig leven ontwaakte, op de achtergrond gedrongen naties vormen al geen onafhankelijke nationale staten meer: zij ontmoeten op hun weg de sterkste tegenstand van de kant van de leidende lagen der heersende naties, die reeds lange tijd aan het hoofd van de staat stonden. Zij zijn te laat gekomen! “

Deze achterstelling en belemmering tot ontwikkeling riep bij de pas ontwaakte naties reacties op, die zich uitten in het vormen van nationale bewegingen. Zo ontstonden nationale bewegingen in Ierland, als uitzondering in het Westen, in Oostenrijk, Hongarije, Polen enz.

Het is duidelijk, dat ook de jonge arbeidersbeweging niet aan dit vraagstuk voorbij kon gaan en dat aan een stellingname ten opzichte van dit vraagstuk dringend behoefte was.

Het waren Marx en Engels, de grondleggers van het wetenschappelijk socialisme, die deze taak verrichtten.

Marx en Engels hadden reeds vóór 1848 hun standpunt ten aanzien van dit complex van vraagstukken bepaald. Er wordt vaak verkondigd, dat het marxisme het „nationale feit" niet kent. Dit is echter volkomen onjuist, want het is juist het marxisme geweest, dat

voor het eerst de weg heeft gewezen tot het juiste theoretische begrip voor het ontstaan der naties en tot de juiste waardering der nationale bewegingen.

In de geniale grondslag van de moderne arbeidersbeweging, het „Communistisch Manifest“, wezen Marx en Engels er op, dat de bourgeoisie de wereldmarkt had geschapen, dat zij de productie en de consumptie van alle landen „cosmopolitisch“ heeft gemaakt en dat in de plaats van de oude afgeslotenheid, de bevrediging van eigen behoeften, een alzijdig verkeer, een uitwisseling van producten niet alleen op stoffelijk, maar ook op geestelijk gebied was ontstaan.

Maar naast de internationale tendens, die onder het kapitalisme werkzaam is, wijst het manifest er tevens op, dat de bourgeoisie ook de moderne nationale staat heeft geschapen:

„Onafhankelijke, bijna alleen in bondgenootschap levende provincies met verschillende belangen, wetten, regeringen en invoerrechten, werden samengedrongen in één natie, één regering, één wet, één nationaal klassebelang, één douanetarief.“

In deze korte, maar duidelijke omschrijving geeft het manifest ons de marxistische theorie over het ontstaan der naties.

Het werk van Marx en Engels toont aan, dat zij internationalisten waren. Niet alleen

op grond van het feit, dat zij een nationalistische politiek afwezen, die de belangen van de eigen natie boven alles stelt en deze ten koste van andere naties wil dienen, maar ook uit de positieve stelling, dat de strijd van de arbeidersklasse, de strijd voor het socialisme, een internationale actie moet zijn, en dat onderlinge bijstand en steun van de arbeidersorganisaties uit de verschillende landen aan elkaar onontbeerlijk is.

Het Communistisch Manifest eindigt dan ook met de door ieder gekende oproep:

„Proletariërs aller landen verenigt U!"

Het grondbeginsel van de marxistische nationale politiek formuleerden Marx en Engels in de volgende stelling:

„Geen volk kan vrij zijn dat een ander volk onderdrukt".

Engels handelde in de praktijk naar deze later geschreven stelling toen hij op een vergadering van de 29ste November 1847 te Londen het woord voerde ter herdenking van de opstand van 1830. Engels had bij uitzondering gevraagd te mogen spreken in zijn hoedanigheid van Duitser. Hij zei:

“Wij Duitse democraten hebben namelijk een bijzonder belang bij de bevrijding van Polen. Het zijn Duitse vorsten geweest, die uit de verdeling van Polen voordeel getrokken hebben, het zijn Duitse soldaten

die nu nog Galicië en Posen onderdrukken. Ons Duitsers, ons Duitse democraten vooral, moet het ter harte gaan deze vlek van onze natie af te wassen. Een natie kan niet vrij worden en tegelijk voortgaan andere naties te onderdrukken. De bevrijding van Duitsland kan dus niet tot stand komen, zonder dat de bevrijding van Polen van de onderdrukking door Duitsland tot stand komt.

En daarom hebben Polen en Duitsland een gemeenschappelijk belang, en daarom kunnen Poolse en Duitse democraten gezamenlijk werken aan de bevrijding der beide naties".

Marx en Engels legden met hun werk de grondslagen voor de oplossing van het nationale vraagstuk.

III

Imperialisme en nationale vraagstuk.

Lenin en Stalin waren de voortzetteren van het werk van Marx en Engels in de periode van het imperialisme. Zij werkten het bolsjewistische standpunt uit ten aanzien van het nationale en koloniale vraagstuk. Dit bolsjewistische standpunt is een nadere uitwerking van de marxistische opvatting, op grond van de ervaring der arbeidersbeweging en van de nieuwe situatie, die aanmerkelijk verschilde bij die van 1848.

Leerzaam is het antwoord van kameraad Lenin aan Radek, omdat hij daarbij uitgaat van het nieuwe in de situatie na het ontstaan van het imperialisme. Hij schrijft:

„Het imperialisme betekent, dat het kapitaal te groot wordt voor de grenzen van de nationale staten, het betekent de uitbreiding en verscherping van de nationale onderdrukking op een nieuwe, historische grondslag. Daaruit volgt, ondanks Radek, juist, dat wij de revolutionaire strijd voor het socialisme moeten verbinden met het revolutionaire programma in het nationale vraagstuk. Bij Radek komt het hierop neer, dat hij in naam van de socialistische revolutie het consequent revolutionaire program op het democratische terrein met verachting verwerpt. Dat is onjuist. Het proletariaat kan niet anders overwinnen dan door de democratie, d.w.z. door de democratie volledig te verwerkelijken en de democratische eisen in hun meest krachtvolle formulering met elke stap van zijn strijd te verbinden.

Het is dwaas de socialistische revolutie en de revolutionaire strijd tegen het kapitalisme *te stellen tegenover* één van de vraagstukken der democratie, in dit geval het nationale vraagstuk.

Het is zeer goed denkbaar, dat de arbeiders van een of ander bepaald land de

bourgeoisie omver zullen werpen voor de volledige verwerkelijking van al was het maar één radicale democratische hervorming. Maar het is geheel ondenkbaar, dat het proletariaat als historische klasse de bourgeoisie zou kunnen overwinnen, als het daartoe niet voorbereid is door de opvoeding in de geest van het meest consequente en revolutionaire doortastende democratisme. Het imperialisme is de voortschrijdende onderdrukking van de naties der wereld door een hand vol grote mach ten, is het tijdperk van oorlogen tussen hen voor de uitbreiding en inworteling van de onderdrukking der naties . . .

Daarom moet juist de indeling der naties in onderdrukkenden en onderdrukten, die het wezen van het imperialisme uitmaakt in het program der sociaal-democratie een centrale plaats innemen. Uit deze indeling moet onze, consequent democratische, revolutionaire en aan de algemene taak van de directe strijd voor het socialisme beantwoordende definitie van het „recht der naties op zelfbeschikking voortvloeien“.

Dit antwoord aan Radek ter bestrijding van zijn foutief standpunt bevat een geheel strijdprogram voor het proletariaat in de periode van het imperialisme. Het leninisme verrijkte de marxistische theorie over het nationale

vraagstuk met een viertal punten. Deze verrijking vond plaats niet alleen in de strijd tegen linkse opvattingen, zoals die van Radek, maar ook tegen de rechtse opvattingen van de Tweede Internationale.

Kameraad Stalin heeft enige malen de nieuwe bijdrage verduidelijkt, die het leninisme toevoegde aan de schatkamer van het marxisme over het nationale vraagstuk.

Kameraad Stalin heeft voortdurend de nadruk er op gelegd, dat het stellen en oplossen van het nationale vraagstuk door het leninisme volkomen verschilt van de manier, waarop dit vraagstuk gesteld en opgelost werd in de periode van de Tweede Internationale.

Kameraad Stalin wijst op vier fundamentele punten, die de nieuwe wijze van stellen van het nationale vraagstuk in het leninisme onderscheiden van de manier waarop dit vraagstuk door de Tweede Internationale werd gesteld.

Het eerste punt is, dat het nationale vraagstuk als deel werd samengesmolten met het algemene vraagstuk van de bevrijding van de koloniën als geheel . . .

Het tweede punt is, dat de te algemene leuze van het recht van de volkeren op zelfbeschikking werd vervangen door de duidelijke revolutionaire leuze van het recht van de naties en de koloniën op politieke afscheiding en de vorming van onafhankelijke staten . .

Het derde punt is, het blootleggen van het organisch verband tussen het nationale en koloniale vraagstuk en het vraagstuk van de macht van het kapitaal, van de omverwerping van het kapitalisme en van de dictatuur van het proletariaat . . .

Het vierde punt is, dat er in het nationale vraagstuk een nieuw element werd gebracht, het element van de werkelijke (en niet slechts juridische) gelijkstelling van de volken (door de achtergebleven volken te helpen en aan te moedigen zich te verheffen tot het culturele en economische peil van de meer ontwikkelde volken), als één van de noodzakelijke voorwaarden ter verzekering van de broederlijke samenwerking tussen de werkende massa's van de verschillende volken.

Zo stelde J. W. Stalin het nationale vraagstuk in 1921 en hij ontwikkelde het in zijn latere werken, in het bijzonder in zijn voordrachten Over de grondslagen van het Leninisme (April 1924). *) Tezamen met Lenin werkte Stalin aan de oplossing van de theoretische vraagstukken van de internationale arbeidersbeweging.

Hij leverde met zijn boek „Het nationale en koloniale vraagstuk" een onschatbare bijdrage aan de marxistisch-leninistische theorie en hij was het die in dit meesterwerk kwam tot

*) J. W. Stalin, „Keuze uit zijn werken", deel I, uitg. Pegasus 1951.

een volledige en veelzijdige definitie van de natie.

IV

Wat is de natie?

Stalin stelt in zijn boek de vraag: Wat is de natie? En hij schrijft:

„De natie is in de eerste plaats een gemeenschap, een bepaalde gemeenschap van mensen. Deze gemeenschap is geen rassen en geen stamgemeenschap. De tegenwoordige Italiaanse natie heeft zich gevormd uit Romeinen, Germanen, Etrusken, Grieken, Arabieren, enz. De Franse natie ontstond uit Galliërs, Romeinen, Britten, Germanen enz. Hetzelfde moet gezegd worden van de Engelse, de Duitse en de andere naties, die zich uit mensen van verschillende rassen en stammen tot naties hebben gevormd. Derhalve is de natie geen rassen en geen stamgemeenschap, maar een gemeenschap van mensen, die zich historisch heeft gevormd. Anderzijds is het een onbetwistbaar feit, dat de grote staten van een Cyrus of een Alexander geen naties konden worden genoemd, Ofschoon zij zich historisch hadden gevormd en uit verschillende stammen en rassen waren ontstaan. Dit waren geen naties, maar toevallige en in geringe mate verbonden samenraapsels van groepen, die uiteen vielen of zich

verenigden, naar gelang van de overwinningen of nederlagen van deze of gene veroveraar. Derhalve is de natie niet een toevallig en kortstondig samenraapsel, maar een duurzame gemeenschap van mensen. Maar niet iedere duurzame gemeenschap vormt een natie. Oostenrijk en Rusland zijn eveneens duurzame gemeenschappen, maar niemand zal hen naties noemen.

Waardoor onderscheidt zich een nationale gemeenschap van een staatsgemeenschap? O.a. hierdoor, dat een nationale gemeenschap niet denkbaar is zonder een gemeenschappelijke taal, terwijl voor een staat een gemeenschappelijke taal niet noodzakelijk is. Er zou geen Tsjechische natie in Oostenrijk en geen Poolse natie in Rusland kunnen bestaan, zonder dat ieder van hen een gemeenschappelijke taal had, terwijl het bestaan van een gehele reeks van talen in Rusland en Oostenrijk hun eenheid als staat niet in de weg staat. Er is hier natuurlijk sprake van door het volk gesproken talen en niet van de officiële kanselarij-talen. Dus, gemeenschap van taal, als een van de kenmerken van de natie. Dit betekent natuurlijk niet, dat de verschillende naties steeds en overal verschillende talen spreken of dat allen, die één en dezelfde taal spreken noodzakelijkerwijs één natie vormen. Een gemeenschappelijke

taal voor iedere natie, maar niet noodzakelijkerwijs verschillende talen voor verschillende naties!

Er bestaat geen natie, die tegelijkertijd verschillende talen zal spreken, maar dat wil nog niet zeggen, dat er geen twee naties kunnen zijn, die dezelfde taal spreken! De Engelsen en de Noord-Amerikanen spreken dezelfde taal en toch vormen zij niet één natie. Hetzelfde moet gezegd worden van de Noren en de Denen, de Engelsen en de Ieren. Maar waarom vormen bijv. de Engelsen en de Noord-Amerikanen niet één natie, hoewel zij dezelfde taal spreken? In de eerste plaats, omdat zij niet bij elkaar, maar op een verschillend grondgebied wonen. De natie vormt zich alleen als gevolg van een langdurige en regelmatige omgang, als gevolg van het samen leven van mensen van geslacht op geslacht. Maar een langdurig samenleven is niet mo gelijk zonder gemeenschappelijk grondgebied. De Engelsen en Amerikanen bevolkten vroeger één grondgebied, n.l. En geland en vormden één natie. Later is een gedeelte van de Engelsen uit Engeland naar een nieuw grondgebied, Amerika, Verhuisd, en hier op dit nieuwe grondgebied heeft het in de loop van de tijd een nieuwe, de Noord-Amerikaanse natie gevormd. Verschillende grondgebieden hebben tot

de vorming van verschillende naties geleid.

Dus, gemeenschap van grondgebied als één der kenmerken van de natie.

Maar dat is nog niet alles. Gemeenschap van grondgebied levert op zichzelf nog geen natie op. Hiervoor is bovendien nog een intern economisch verband nodig, dat de afzonderlijke delen van de natie tot één geheel aaneensmeedt. Zulk een verband bestaat niet tussen Engeland en Noord-Amerika en daarom vormen zij twee verschillende naties. Maar ook de Noord-Amerikanen zelf, zouden de naam van natie niet verdienen, indien de afzonderlijke hoeken van Noord-Amerika onderling niet tot één economisch geheel waren verbonden door de arbeidsverdeling, die tussen hen bestaat, door de ontwikkeling der verkeerswegen enz.

Nemen wij bijvoorbeeld de Georgiërs. De Georgiërs leefden in het tijdvak van voor de hervorming op één gemeenschappelijk grondgebied en spraken één taal, maar niettemin vormden zij strikt genomen niet één natie, want zij waren verdeeld over een reeks van los van elkaar staande vorstendommen, zij konden geen gemeenschappelijk economisch leven leiden, eeuwenlang voerden zij oorlog tegen elkaar, richtten elkaar ten gronde en hitsten de Perzen en de Turken tegen elkander op. De kortstondige

en toevallige vereniging der vorstendommen, die een of andere gelukkige Tsaar soms wist door te zetten, omvatte in het beste geval slechts de sfeer van het oppervlakkige staatsbeheer en ging spoedig aan de grillen van de vorsten en de onverschilligheid van de boeren teniet. Bij de economische verbrokkeling van Georgië kon dit immers ook niet anders zijn . . .

Als natie verscheen Georgië eerst in de tweede helft van de negentiende eeuw, toen de opheffing van de lijfeigenschap en de groei van het economische leven van het land, de ontwikkeling van de verkeerswegen en het ontstaan van het kapitalisme een arbeidersverdeling tussen de gebieden van Georgië tot stand brachten, de economische afgeslotenheid van de vorstendommen voorgoed verbraken en hen tot een geheel verbonden.

Hetzelfde moet worden gezegd van andere naties, die het stadium van het feodalisme hebben doorlopen en bij zichzelf het kapitalisme hebben ontwikkeld.

Dus, gemeenschap van economisch leven, economisch verband, als één van de kenmerkende bijzonderheden van de natie. Maar ook dit is nog niet alles. Behalve al het gezegde, moet men nog de bijzonderheden in aanmerking nemen van de geestelijke

geaardheid van de mensen, die in een natie zijn verenigd. Naties onderscheiden zich van elkaar niet alleen door hun levensomstandigheden, maar ook door de geestelijke geaardheid, die in de bijzonderheden der nationale cultuur tot uitdrukking komt. Indien Engeland, Noord-Amerika en Ierland, die dezelfde taal spreken niettemin drie verschillende naties vormen, dan speelt daarbij de eigenaardige psychische gesteldheid, die zich bij hen van geslacht op geslacht, als gevolg van ongelijke bestaansvoorwaarden heeft gevormd, geen geringe rol. Natuurlijk is de psychische gesteldheid, of zoals zij ook wel wordt genoemd „het nationale karakter" op zichzelf voor de opmerker iets onvatbaars, maar in zover zij tot uitdrukking komt in de eigenaardigheid van de cultuur, die aan de natie gemeen is, is zij vatbaar en kan zij niet worden verwaarloosd. Het spreekt vanzelf, dat het „nationale karakter" niet iets is, dat eens en voor altijd is gegeven, maar iets dat met de levensomstandigheden verandert, zoals het echter op ieder gegeven ogenblik bestaat, drukt het zijn stempel op de gestalte van de natie. Dus, gemeenschap van psychische gesteldheid, die zich in de gemeenschap van cultuur uitdrukt als één van de kenmerken van de natie.

Wij hebben op deze wijze alle kenmerken van de natie opgesomd.

De natie is een zich historisch gevormd hebbende, duurzame gemeenschap van taal, grondgebied, economisch leven en psychische gesteldheid, die in de gemeenschap van cultuur tot uitdrukking komt.

Het spreekt daarbij vanzelf, dat de natie, evenals ieder historisch verschijnsel, aan de wetten der verandering is onderworpen en haar eigen geschiedenis, haar begin en haar einde heeft. Er moet de nadruk op worden gelegd, dat geen enkele van de aangegeven kentekenen, afzonderlijk genomen, voldoende is om de natie te bepalen. Nog sterker: het ontbreken van, al was het maar één van deze kentekenen, is voldoende om een natie te doen ophouden een natie te zijn. Men kan zich mensen met een gemeenschappelijk „nationaal karakter" voorstellen en toch zou men niet kunnen zeggen, dat zij een natie vormen, indien zij economisch gescheiden zijn, op verschillend grondgebied wonen, verschillende talen spreken, enz.

Zo vormen bijvoorbeeld de Joden uit Rusland, Galicië, Amerika, Georgië en het berggebied van de Kaukasus naar onze mening geen homogene natie. Men kan zich mensen voorstellen met een gemeenschappelijk grondgebied en een gemeenschappelijk economisch leven en toch vormen zij, zonder gemeenschap van taal en

„nationaal karakter" geen natie. Zulke mensen zijn bijv. de Duitsers en de Letten in het Oostzee-gebied. Tenslotte de Noren en de Denen spreken dezelfde taal, maar vormen, krachtens het ontbreken van de andere kentekenen, toch niet één natie.

Alleen het voorhanden-zijn van alle kentekenen tezamen genomen geeft ons de natie".

(Stalin, Het koloniale en nationale vraagstuk, blz. 5-6-7-8-9).

Proletarisch internationalisme tegenover burgerlijk nationalisme.

De klassieke definitie van kameraad Stalin van de natie is ook polemisch bedoeld tegenover een andere, die van de Oostenrijkse rechtse sociaal-democraat Otto Bauer. Deze vertegenwoordiger van de Tweede Internationale definieerde de natie als „de samenvatting van mensen, die door lotsgemeenschap tot een karaktergemeenschap zijn verbonden".

In deze uitspraak van Bauer wordt dus één van de kenmerken van de naties — het nationale karakter — gescheiden en losgerukt van de andere kenmerken zonder welke zij zich niet kunnen ontwikkelen.

Stalin leert het ons, want wat „is het nationale karakter anders dan de weerspiegeling van de levensverhoudingen, dan een bezinksel

van indrukken, verkregen uit het omringende milieu? Hoe kan men zich alleen tot het nationale karakter beperken en het van de bodem, die het heeft voortgebracht, isoleren en losrukken?" De meeste partijen, aangesloten bij de Tweede Internationale, beleden het nationale vraagstuk vanuit het reformistische gezichtspunt, als een afzonderlijk, op zich zelf staand vraagstuk, dat niet verbonden was, met het vraagstuk van de omverwerping van het imperialisme en met het vraagstuk van de proletarische revolutie, d.w.z. zij bekeken het vanuit een meta-fysisch idealistisch en burgerlijk gezichtspunt. Volledig in overeenstemming met de eisen van de dialectische methode bekijkt het leninisme het nationale vraagstuk in verband met de proletarische klasse-strijd, met de proletarische revolutie en met de dictatuur van het proletariaat.

Al dadelijk bij het begin ontweken de leiders van de Tweede Internationale zorgvuldig het vraagstuk van de bevrijding van de volken der afhankelijke landen en koloniën van de imperialistische onderdrukking.

Zij beperkten het nationale vraagstuk gewoonlijk tot een klein aantal vraagstukken, die hoofdzakelijk op de zogenaamde „beschaafde" naties betrekking hadden. Zij durfden blanken en niet-blanken, „beschaafde" en „onbeschaafde" volken niet gelijk te stellen en stemden dus stilzwijgend in met de

rassen-ideologie en -politiek van het imperialisme. De leiders van de Tweede Internationale (O. Bauer, K. Renner, K. Kautsky e.a.) maten zich de burgerlijke opvatting van het recht van de naties op zelfbeschikking aan. Zij veranderden de gedachten der zelfbeschikking van een wapen in de strijd tegen annexatie tot een instrument tot de rechtvaardiging van annexaties.

Hun voortzetters, de leiders van de thans in de Comisco verenigde, zich socialistisch noemende partijen, zijn op deze weg voort gegaan.

Het leninisme ontmaskerde dit bedrog door het begrip zelfbeschikking uit te breiden en door het uit te leggen als het recht van de onderdrukte volken van afhankelijke landen en koloniën op volledige afscheiding, als het recht van naties op een bestaan als onafhankelijke staat.

De gedachte der zelfbeschikking werd zo veranderd van een instrument om de massa's te bedriegen „tot een instrument ter ontmaskering van alle en iedere imperialistische inspiratie en chauvinistische machinatie, tot een instrument voor de politieke opvoeding der massa's, in de geest van het internationalisme." *)

**) J. W. Stalin: „Het marxisme en het nationale vraagstuk", blz. 30, Pegasus, Amsterdam 1948.*

De partijen, aangesloten bij de Tweede Internationale,

waren tevreden met verklaringen over „gelijke rechten voor de naties", en „gelijkheid der naties" en verborgen het feit, dat onder het imperialisme, waar de ene groep van naties (de minderheid) leeft door de uitbuiting van de andere groep van naties (de meerderheid) „gelijkheid van natie", alleen maar een huichelachtige frase is, een bespotting van de onderdrukte en uitgebuite volken.

Het leninisme ontmaskerde deze leugenachtige verklaringen en constateerde, dat verklaringen over „gelijkheid der naties" leeg en vals zijn, als ze niet geschraagd worden door een directe hulp in de strijd voor de bevrijding, welke door de onderdrukte naties wordt gevoerd.

De leiders van de Comisco zijn verder gegaan dan hun voorgangers op de weg van verval en ontaarding. Niet alleen dat zij theoretisch de valse stellingen van Bauer c.s. verdedigen, in de praktijk leidde dit er toe dat zij de voor hun zelfstandigheid strijdende volken der koloniale en afhankelijke landen met gewapend geweld poogden en pogen te onderdrukken.

Drees en Vorrink ontketenden de koloniale oorlog tegen het volk van Indonesië; Attlee en de overige Engelse rechtse sociaal-democratische leiders begonnen met de oorlog tegen het volk van Malakka, terwijl de Franse

„socialistische" leiders er aan medewerkten met bloedig geweld in Viet-Nam, Madagaskar en Noord-Afrika de koloniale, imperialistische onderdrukking in stand te houden.

Tot deze misdaden leidde uiteindelijk het van het marxisme afwijkende reformistische standpunt inzake het nationale vraagstuk. Door de zeer diepe tegenstellingen in het imperialisme bloot te leggen en door aan te tonen dat het bankroet van haar politiek in het nationale vraagstuk onvermijdelijk is, bewees J.W. Stalin dat de neiging tot het scheppen van nationale staten en de neiging tot het samensmelten van naties onder het imperialisme onverenigbaar zijn. Onverenigbaar, omdat het imperialisme niet kan bestaan zonder het uitbuiten van koloniën en zonder ze met geweld te houden binnen een „geïntegreerd geheel". Onverenigbaar, omdat het imperialisme naties alleen kan „verenigen" door annexaties en koloniale veroveringen die onvermijdelijk leiden tot een strijd van de onderdrukte naties tegen de gewelddadige „samensmelting" der naties door het imperialisme, tot het uiteenvallen van uit verschillende landen bestaande koloniale rijken der imperialistische machten.

„Voor het communisme daarentegen zijn deze strekkingen slechts twee kanten van dezelfde zaak — van de zaak der bevrijding van de onderdrukte volken van het juk van het

imperialisme; want het communisme weet, dat de vereniging der volken in één wereld huishouding slechts mogelijk is volgens de beginselen van wederzijds vertrouwen en vrijwillige overeenstemming dat de weg tot het vormen van een vrijwillige vereniging van de volken loopt over de afscheiding van de koloniën van het imperialistische „éne geheel", en over hun verandering in zelfstandige staten."

Rekening houdende met de tegenstellingen binnen het imperialisme leerden Lenin en Stalin ons, dat de socialisten van de onderdrukkende naties de „vrijheid van afscheiding" moeten verdedigen en de socialisten van de onderdrukte naties „de vrijheid van vereniging" moeten eisen. Een andere weg uit de gegeven toestand naar het internationalisme en de samenwerking van alle naties is er niet en kan er niet zijn.

De „critici" van het Leninisme beweerden, dat deze eisen „tegenstrijdig" waren.

Lenin antwoordde hierop: „De weg naar één doel: naar de volledige gelijkgerechtigdheid, naar de nauwste toenadering en verdere samensmelting van alle naties, loopt hier klaarblijkelijk langs verschillende concrete wegen, — precies zoals, laten we zeggen, de weg naar het punt, dat in het midden van deze bladzijde ligt, van de ene kant naar links en van de tegenovergestelde kant naar rechts loopt. — (J. Stalin: Beginselen van het Leninisme, pag. 79).

Dat is de proletarische, internationalistische methode ter bevrijding van de onderdrukte naties, de methode, die door de partij van Lenin en Stalin is uitgestippeld en die haar waarde heeft bewezen in de grote socialistische October-revolutie.

Het nationalisme van de bourgeoisie is als ideologie, als politiek en als methode ter „oplossing“ van het nationale vraagstuk ontmaskerd, vernietigd en door het leven zelf weerlegd, het is volledig bankroet gegaan.

Zoals kameraad Stalin aangeeft bewees de October-revolutie de mogelijkheid en de doelmatigheid van de Proletarische Internationale methode van de bevrijding van de onderdrukte volkeren als de enig juiste methode door metterdaad de mogelijkheid en de doelmatigheid te tonen van het broederlijke verbond van de arbeiders en de boeren van de meest verschillende volken, volgens de beginselen van de vrijwilligheid en het internationalisme. *)

Een direct bewijs hiervoor wordt geleverd door de ontwikkeling en de bestendiging van de multi-nationale socialistische Sowjet-staat en de bloeiende wetenschap tussen de volken der Sowjet-Unie.

** J. W. Stalin: „Het marxisme en het nationale vraagstuk“, blz. 30. Pegasus, Amsterdam 1948.*

Verklarende woordenlijst

Imperialisme

Het imperialisme is het kapitalisme op die trap van ontwikkeling, waarop de heerschappij van de monopolies en het financierskapitaal (d.i. de samensmelting van de banken met de industrie) tot stand is gekomen, de uitvoer van kapitaal een op de voorgrond tredende betekenis heeft gekregen, de verdeling van de wereld tussen de internationale trusts is begonnen en de verdeling van het gehele grondgebied der aarde tussen de grootste kapitalistische landen is voltooid. (Lenin).

Hieruit blijkt dat een imperialistisch land teneinde hoge monopolistische winsten te verkrijgen, streeft naar de heerschappij over en de uitbuiting van een steeds groter aantal naties.

Feodalisme — het feodale stelsel.

Een vóór-kapitalistische productie-wijze. „Het voornaamste eigendom bestond in het feodale tijdperk uit grondeigendom met de daar aan geketende lijfgenenschap enerzijds, en de eigen arbeid met een klein, de arbeid van gezellen beheersend kapitaal anderzijds”. (Marx)

Demagogie

Het bedriegen van de massa door alle mogelijke aanlokkelijke beloften en leuzen waarbij niets gedaan wordt om deze beloften en leuzen te verwezenlijken.

Agressief

aanvallend.

Opportunisme

Een politiek zonder vast beginsel, die terwille van dichtbij liggende voordelen en tijdelijke successen het grote algemene doel opoffert.

Dogma

Een theoretische stelling, welke als een eeuwige waarheid wordt aangenomen zonder dat men met veranderde omstandigheden rekening houdt. Zodoende komt deze geheel los van de werkelijkheid te staan.

Biografie

Levensbeschrijving.

Ideologie

Denkwijze, gedachten-inhoud.

Materiaal

Stoffelijk.

Homogeen

Van dezelfde aard.

Klassiek

Datgene uit een vroeger tijdperk, dat niet verouderd is — Meesterlijk, als toonbeeld dienend.

Polemisch

Andere opvattingen bestrijdend.

Otto Bauer — (1882—1938)

Een van de leiders der Oostenrijkse sociaal-democratie.

Reformistisch — Tot het reformisme behorend.

Reformisme is de politieke leer volgens welke het kapitalistische stelsel door hervormingen kan worden verbeterd, terwijl de grondslagen behouden blijven.

Meta-physisch

Bovennatuurlijk.

Annexatie

Het met geweld in bezit nemen van vreemd grondgebied.

Chauvinisme

Overdreven verheerlijking van eigen land, gepaard aan minachting voor andere volken.

Integraal

Eén geheel uitmakend.

Multi-nationaal

Uit vele nationaliteiten bestaande.

De samenstelling van de cursus

„De strijd voor Nationale Zelfstandigheid”

1. Inleiding tot de studie van het nationale vraagstuk. Uitgave afd. propaganda bij het P.B. der C.P.N.
2. Over de onafhankelijkheid van Finland door J. W. Stalin. (Uit Verzamelde Werken — Duitse uitgave, deel 4)
3. Rede op het 19e Congres der CPSU (b) door L. P. Beria.
4. Beginselprogram der CPN, Hoofdstuk De Communisten en de nationale zelfstandigheid.
5. Congresrede 1938 door Paul de Groot.
6. „Voor de vrede, voor de nationale onafhankelijkheid” door P. de Groot, rede P.B. zitting Sept. '51.
7. Gedeelte uit de Congresrede 1952 door Paul de Groot.
8. Over de leuze van de Verenigde Staten van Europa door Lenin. (Uit Verzamelde Werken, deel 5)
9. „De vrede breekt door” door Paul de Groot, plus verklaring der Tweede Kamerfractie C.P.N., inzake de Europese Defensie Gemeenschap.
10. Rede op het 19e Congres der CPSU (b) door J. W. Stalin.

Verder wordt de deelnemers geadviseerd om bij dit studieplan de roman te lezen van André Stil „De eerste stoot”, uitgave Pegasus 1953.

Er wordt speciaal op gewezen dat de nummers 2, 8 en 10, evenals 7 en 9 bij elkaar in één omslag verwerkt zijn.

NEEMT DEEL AAN DE GEORGANISEERDE ZELFSTUDIE

Ondergetekende.....*)

Adres.....*)

Plaats.....*)

geeft zich op als deelnemer aan de georganiseerde zelfstudie en verzoekt haar/hem alle verdere gegevens toe te zenden.

Datum:

Handtekening:

.....

IN TE ZENDEN AAN:

Communistische Partij van Nederland
afd. Propaganda
Keizersgracht 324, Amsterdam

*) s.v.p. invullen met blokletters

UITGEVERIJ „PEGASUS” AMSTERDAM

25 CENT